

SOCIALMINISTERIET

Folketingets Sundhedsudvalg

Departementet

Holmens Kanal 22
1060 København K

Dato: 13. juni 2006

Tlf. 3392 9300
Fax. 3393 2518
E-mail sm@sm.dk

MSL/ J.nr. 20-1362

Under henvisning til Folketingets Sundhedsudvalgs brev af 6. juni 2006 følger hermed – i 5 eksemplarer – socialministerens svar på spørgsmål nr. 414 (SUU alm. del).

Spørgsmål nr. 414:

”Ministeren bedes oversende sit talepapir fra samrådet den 31. maj 2006 om samrådsspørgsmål I og J (hygiejne og håndtering af medicin på landets plejehjem).”

Svar:

Til Sundhedsudvalgets orientering vedlægges mit talepapir fra samrådet den 31. maj 2006 om samrådsspørgsmål I og J.

Eva Kjer Hansen

/Charlotte Markussen

Bilag vedlagt:

Socialministerens talepapir fra samrådet i SUU den 31. maj 2006.

Det talte ord gælder

Socialministerens talepapir til følgende samrådsspørgsmål på grundlag af Sundhedsstyrelsen og Embedslægerenes udredning - "Plejhjemstilsynet 2005, maj 2006". :

Samrådet afholdes den 31. maj 2006 kl. 15.15 i Folketinget.

Spørgsmål – besvares under et i talepapiret:

I. Sundhedsstyrelsen og Embedslægerne har i udredningen "Plejhjemstilsynet 2005", maj 2006, bl.a. bedømt hygiejnen på landets plejhjem. Ifølge rapporten blev der fundet mangler ved hygiejnen i 28 pct. af tilsynsbesøgene. I lyset af denne rapport og eventuel anden relevant viden om forholdene på landets plejhjem bedes ministrene orientere om deres vurdering af hygiejnetilstanden på landets plejhjem samt redegøre for, om ministrene finder, at der er behov for tiltag fra de centrale myndigheder, som kan medvirke til at forbedre situationen på plejhjemmene.

J. Med henvisning til udredningen "Plejhjemstilsynet 2005, maj 2006", bedes ministrene ligeledes orientere om deres vurdering af håndteringen af medicin på landets plejhjem samt redegøre for, om ministrene finder, at der er behov for tiltag fra de centrale myndigheder, der kan medvirke til at forbedre situationen på plejhjemmene.

Embedslægerens udredning.

Der er ingen tvivl om, at det sundhedsfaglige plejehjemstilsyn er et helt centralt element i det skærpede tilsyn, som landets plejehjem er underlagt.

Derfor kan jeg også kun støtte de tiltag Indenrigs- og Sundhedsministeren har gjort – og vil gøre i 2006 for at skabe en mere ensartet opfattelse af fejl og mangler ved bedømmelsen af de enkelte plejehjems indsats, når de står for leveringen af de sundhedsfaglige ydelser. Fælles målepunkter for embedslægerens tilsyn og en forbedret vejledning styrker det sundhedsfaglige tilsyn.

Standardiseringen vil efter min opfattelse gøre det lettere for de ansvarlige kommunalbestyrelser at få den rette forståelse for mulige kritikpunkter og tage hånd om problemerne straks.

Jeg vil gerne slå fast, at det er helt uacceptabelt, at der er plejehjem, der sjusker med hygiejnen, og at der er fejl og mangler ved medicinbehandlingen. Det skal simpelthen være i orden.

Den enkelte kommunalbestyrelse har ansvaret for, at de svageste ældre på det enkelte plejehjem får den nødvendige omsorg og pleje. Det kan kommunerne ikke løbe fra.

En vurdering af indsatsen på tilsynsområdet må tage afsæt i det skærpede tilsyn, der gælder på plejehjem. Det betyder, at vi også må se på de enkelte kommunalbestyrelses tilsynsforpligtigelser med de plejehjem, der ligger i kommunen.

Debatten i den sidste uges tid om de ældres forhold i plejehjem har til fulde vist, at der er behov for at føre et tæt tilsyn på plejeboligområdet. Kommunalbestyrelsens indsats er afgørende for, om forholdene rettes op, når noget er gået galt – og ikke mindst – at sørge for, at problemerne ikke gentager sig.

De kommunale tilsyn

Det skærpede tilsyn indebærer – udover det årlige uanmeldte sundhedsfaglige tilsyn – at kommunalbestyrelsen skal sørge for at aflægge mindst ét uanmeldt og ét anmeldt tilsynsbesøg hvert år. Tilsynsbesøget kan også udføres af private, men ansvaret for at gennemføre de lovpligtige besøg og foretage den nødvendige opfølgning kan ikke lægges ud til private. Det er nu en gang kommunalbestyrelsen, der er den ansvarlige myndighed på ældreområdet.

Formålet med det skærpede tilsyn er at skabe større sikkerhed for kvaliteten i plejen i forhold til de ældre i plejehjem og sikre en løbende og systematisk opfølgning i plejeindsatsen. Til brug for opfølgningsindsatsen skal der udarbejdes en rapport om tilsynsbesøget, som skal sendes i høring hos bruger- og pårørenderåd, samt hos ældrerådet. De færdige rapporter skal efter loven offentliggøres og skal i samlet form behandles politisk i den enkelte kommunalbestyrelse.

Det skærpede tilsyn er et omfattende tilsynssystem, som overordnet set fungerer efter hensigten.

Men når det er sagt, er det klart, at den seneste tids sager fra bl.a. plejehjem i København (Fælledgår-

den) og Århus (Hestehavehusene) gør et stort indtryk.

Hvor er det så kæden springer af? Og hvorfor sker det på nogle plejehjem og ikke på andre?

De ældre og deres pårørende skal have den tryghed, at de danske plejehjem altid kan give den nødvendige pleje og omsorg, og uden at gå på kompromis med kvaliteten.

Undersøgelser

Jeg har modtaget svar på den redegørelse om forholdene på Fælledgården, som jeg bad kommunen om i sidste uge. Den viser blandt andet, at Københavns Kommune har iværksat en række ledelsesmæssige initiativer og indskærpet over for ældrechefer og plejehjemsledere, at kulturen og omgangsformen skal være anstændig.

Tilsynsrapporterne fra Fælledgården viser også – modsat det indtryk man har fået i medierne – at der rent faktisk har været påpeget forhold, som kan gøres bedre. Dog ikke så kritisable forhold, som det vi så i DR-udsendelsen. Derudover har sagen konkret ført til, at Københavns Kommune undersøger forholdene på deres ca. 60 plejehjem.

Sagen giver mig grund til at få undersøgt, hvordan det ser ud andre steder i landet, og om vores tilsyn med plejehjemmene virker efter hensigten. Jeg vil blandt andet have afdækket, hvor ofte tilsynsrapporterne påpeger problemer, og om tilsynsrapporterne indeholder tilstrækkelig information til, at kommunen kan reagere på fejl og mangler. Det er også væ-

sentligt at få inddraget bruger- og pårønderådernes opfattelse af forholdene.

Hvis undersøgelserne viser, at der er et behov for at præcisere regelgrundlaget på tilsynsområdet eller styrke vejledningsindsatsen over for kommunerne, vil det naturligvis blive gjort.

Tilsyn gør det ikke alene

Jeg vil gerne understrege, at en fornuftig drift af et plejehjem ikke kun kan baseres på tilsynsrapporter og opfølgning herpå. Tilsynet er et af mange redskaber til at få gode og fornuftige arbejdsrutiner og en nødvendig anledning for kommunalbestyrelse og plejehjemsledelse til at rette ind, hvis det viser kritiske forhold.

Men tilsyn gør det ikke alene, når det kommer til at sikre kvaliteten af plejeindsatsen på landets plejehjem. Det handler i høj grad også om at styrke ledersiden.

Jeg har da også noteret mig, at Københavns kommune i redegørelsen om Plejehjemmet Fælledgården oplyser, at de har taget flere ledelsesmæssige initiativer, fx ved at styrke mellemliderniveauet.

Ledelse er for mig et nøgleord, når vi taler om den gode pleje. Det er i høj grad lederen, der skal gå forrest i udviklingen af den positive plejekultur med respekt for den ældre, som burde være en selvfølge på alle plejehjem. Det er også lederen, der skal kunne motivere og vejlede sine medarbejdere på en måde, som styrker fagligheden, mindsker sygefraværet og øger kontinuiteten hos personalet.

Kort sagt – kvalitet i ældreplejen er i høj grad et spørgsmål om ledelse. Det gælder i særdeleshed på plejehjem, hvor de ældre i mange tilfælde ikke kan overskue at flytte igen, hvis de er utilfredse med forholdene, hvor de allerede bor.

For at bidrage til lederudviklingen på det sociale område har Servicestyrelsen taget skridt til at forbedre en ny lederuddannelse for blandt andet institutioner og leverandører. Uddannelsen vil være beregnet på blandt andet plejehjemsledere i både offentlig og privat regi.

Endelig vil jeg se på behovet for at understøtte en mere systematisk kvalitetssikring på plejehjemmene ved at skabe større gennemsigtighed. Det skal ske ved at øge muligheden for at sammenligne informationer om de enkelte plejehjem inden for og på tværs af kommunegrænser. Udover at blive et helt nødvendigt ledelsesværktøj vil det også være et centralt element, når borgerne skal vælge en plejebolig.